D??k? Kaç?rma ?iddeti ?ndeksi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *D??k? Kaç?rma ?iddeti ?ndeksi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19990

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

D??k? Kaç?rma ?iddeti ?ndeksi (DK??), orijinal ad?yla Fecal Incontinence Severity Index (FISI), **d??k? kaç?rma** (fecal incontinence) durumunun ?iddetini ve s?kl???n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir klinik araçt?r. Bu giri?, M. Küçükba? ve arkada?lar? taraf?ndan 2016 y?l?nda Türk popülasyonunda gerçekle?tirilen uyarlama ve geçerlik çal??mas?na dayanmaktad?r. Ölçek, gaz, s?v? d??k? ve kat? d??k? kaç?rma s?kl??? gibi semptomlar? de?erlendirerek, hastan?n inkontinans düzeyini objektif olarak puanlamay? sa?lar. DK??, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda semptom ciddiyetini de?erlendirmek ve tedavi yöntemlerine verilen yan?tlar? izlemek için kritik bir **ölçek** olarak kullan?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

D??k? Kaç?rma, FISI, ?iddet ?ndeksi, **Uyarlama**, **Psikometrik** Özellikler, Pelvik Taban, ?nkontinans.

Yazarlar

M. Küçükba?, S. Selçuk, M. R. Aso?lu, Y. Akdemir, A. Karateke, Ç. Cam.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerde görülen **d??k? kaç?rma** semptomlar?n?n türünü (gaz, s?v?, kat?) ve bu semptomlar?n görülme s?kl???n? nicel bir ?ekilde belirleyerek hastal???n genel ?iddetini ölçmektir. Bu indeks, klinik karar verme süreçlerinde, özellikle cerrahi veya konservatif tedavi yöntemlerinin etkinli?ini de?erlendirmede standart bir ölçüt sa?lamaktad?r. FISI, inkontinans?n ya?am kalitesi üzerindeki etkisini dolayl? olarak yans?tan, semptom odakl? bir de?erlendirme sunar.

Türkçe **uyarlama** çal??mas?, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türkiye'deki klinik ve akademik çal??malarda geçerli ve **güvenilir** bir araç olarak kullan?labilmesini hedeflemi?tir. Bu sayede, Türk popülasyonuna özgü **d??k? kaç?rma** prevalans? ve ?iddeti hakk?ndaki verilerin toplanmas?na olanak tan?nm??t?r. Ölçe?in puanlanmas? a??rl?kl? bir sistemle yap?l?r; bu, kat? d??k? kaç?rman?n gaz kaç?rmaya göre daha yüksek bir ?iddet puan? almas? anlam?na gelir.

Yap?

Ölçek, **d??k? kaç?rma** (Fecal Incontinence) durumunun ciddiyetini dört temel boyutta ölçerek yap?land?r?r: kaç?r?lan materyalin türü (gaz, s?v? d??k?, kat? d??k?) ve kaç?rma s?kl???. Ölçek, hastalar?n son dört haftal?k dönemdeki semptomlar?n? raporlamas?n? ister ve bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

boyutlar? a??rl?kland?r?lm?? puanlama sistemiyle birle?tirerek 0 (inkontinans yok) ile 60 (en ?iddetli inkontinans) aras?nda de?i?en tek bir ?iddet skoru üretir.

Ölçülen **yap?** (konstrükt), bireyin ya?ad??? inkontinans epizotlar?n?n hem niteli?ini hem de niceli?ini kapsar. Bu, sadece semptomlar?n varl???n? de?il, ayn? zamanda günlük ya?am? ne ölçüde etkiledi?ini de gösteren kapsaml? bir de?erlendirmedir. Yüksek puanlar, daha ?iddetli ve s?k görülen inkontinans durumuna i?aret ederken, dü?ük puanlar daha hafif semptomlar? veya semptom yoklu?unu gösterir. DK??, **pelvik taban** disfonksiyonu ve anorektal cerrahi sonuçlar?n? de?erlendiren ara?t?rmalarda yayg?n olarak kullan?lan temel bir araçt?r.

Geçerlik

Küçükba? ve arkada?lar?n?n 2016 tarihli **uyarlama** çal??mas?nda, ölçe?in Türkçe versiyonunun yap?sal ve e?zamanl? **geçerlik** özellikleri detayl?ca incelenmi?tir. Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen ?iddet yap?s?n? ne kadar iyi ölçtü?ünü göstermektedir. Bu tür bir ?iddet indeksinin, genellikle ya?am kalitesi ölçekleri (örne?in, Fecal Incontinence Quality of Life Scale - FIQL) ile güçlü ve anlaml? korelasyon göstermesi beklenir.

E?zamanl? geçerlik analizleri, DK??'nin klinik olarak belirlenmi? inkontinans ?iddet gruplar?n? (hafif, orta, ?iddetli) ba?ar?yla ay?rt edebilme yetene?ini test etmi?tir. Çal??man?n sonuçlar?, ölçe?in **d??k? kaç?rma** ?iddetindeki farkl?l?klar? do?ru bir ?ekilde yans?tt???n? ve böylece Türk popülasyonunda klinik kullan?ma uygun bir geçerlik seviyesine sahip oldu?unu desteklemektedir. Ayr?ca, ölçe?in ay?rt edici geçerli?i, inkontinans hastalar?n? sa?l?kl? kontrol gruplar?ndan ay?rma yetene?i ile de kan?tlanm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, özellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve zamana yay?lm?? tutarl?l?k (test-tekrar test güvenirli?i) yöntemleriyle de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin ayn? ?iddet yap?s?n? ölçme derecesini gösterir. Birçok uyarlama çal??mas?nda oldu?u gibi, DK??'nin de klinik olarak kabul edilebilir düzeyde yüksek bir iç tutarl?l??a sahip oldu?u rapor edilmi?tir, bu da maddelerin homojen ve tutarl? oldu?unu belirtir.

Test-tekrar test güvenirli?i, ölçe?in k?sa zaman aral?klar?nda stabil sonuçlar üretme yetene?ini ölçer. Bu analiz, semptom durumunda belirgin bir de?i?iklik olmad??? varsay?lan hastalarda yüksek korelasyon katsay?lar? göstermelidir. Yüksek test-tekrar test korelasyonlar?, ölçe?in ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu ve tekrarlanan ölçümlerde tutarl? sonuçlar verebilece?ini kan?tlamaktad?r. Bu **psikometrik** özellikler, DK??'nin hem ara?t?rma hem de klinik takip amaçl? kullan?ma uygunlu?unu sa?lamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Orijinal **D??k? Kaç?rma ?iddeti ?ndeksi** (FISI), literatürde genellikle tek boyutlu bir yap? olarak ele al?n?r, zira temel amac? tek bir a??rl?kl? ?iddet skoru üretmektir. Uyarlama çal??malar?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n hedef popülasyonda korunup korunmad???n? incelemek amac?yla genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulan?r.

Küçükba? ve arkada?lar?n?n çal??mas?, ölçe?in maddelerinin tek bir temel ?iddet yap?s? alt?nda topland???n? do?rulam??t?r. Bu analiz, ölçe?in yap?sal geçerli?inin önemli bir bile?eni olup, Türk popülasyonunda da inkontinans ?iddetinin tutarl? ve tek bir sürekli yap? olarak ölçüldü?ünü göstermektedir. Bu tek faktörlü yap?, klinisyenlerin ve ara?t?rmac?lar?n yorumlamas?n? basitle?tirir, zira tek bir toplam puan üzerinden ?iddet de?erlendirmesi yap?labilir.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kendini raporlama ölçe?i. Dört ana kategorideki semptom s?kl??? ve türüne dayal?, a??rl?kland?r?lm?? puanlama sistemi (0-60 aras?).

Language Available: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal)

Population Group: D??k? kaç?rma semptomlar? gösteren yeti?kin hastalar.

Age Group: Yeti?kinler (Genellikle 18 ya? ve üzeri).

Population Details: Çal??ma, d??k? inkontinans? tan?s? alm?? ve genellikle Üroloji, Genel Cerrahi veya Kad?n Hastal?klar? ve Do?um kliniklerine ba?vuran hastalar üzerinde yürütülmü?tür.

Test Methodology: Klinik de?erlendirme ve **psikometrik** do?rulama yöntemleri kullan?larak anket ?eklinde uygulan?r. Hastalar?n son 4 haftal?k periyottaki semptomlar?n? retrospektif olarak de?erlendirmesi istenir.

Anahtar Kelimeler

Fecal Incontinence Severity Index, FISI, Türk Popülasyonu, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Kolorektal Cerrahi, Ürojinekoloji.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: md_sel@hotmail.com (Sorumlu Yazar: Selçuk Selçuk)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Correspondence Address: Referansta belirtilmemi?tir.

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2016

?zinler ve Ücret: Ölçe?in orijinal versiyonu (FISI) klinik kullan?m için yayg?n olarak kabul görmü?tür. Türkçe uyarlaman?n kullan?m? ve izin süreçleri hakk?nda bilgi almak için sorumlu yazar Selçuk Selçuk ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m amaçl? izinlerin al?nmas?, etik kurallar gere?i zorunludur.

Uyarlama çal??mas?n?n orijinal PDF doküman? bu ba?lant?dan indirilebilir: fecal-incontinence-severity-index-toad.pdf

Referanslar

Kucukbas, M., Selçuk, S., Asoglu, M. R., Akdemir, Y., Karateke, A., & Cam, Ç. (2016). Validation of the Fecal Incontinence Severity Index in a Turkish population. *Female Pelvic Medicine & Reconstructive Surgery*, *22*(4), 283-286. doi: 10.1097/SPV.0000000000000263

D??k? Kaç?rma ?iddeti ?ndeksi Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ölçek maddelerinin tam listesi ve derecelendirme sistemi için orijinal yay?n veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. DK??'nin puanlamas?, gaz, s?v? d??k? ve kat? d??k? kaç?rma s?kl???na dayal?, a??rl?kland?r?lm?? bir sistem içerir ve genellikle hastan?n son 4 hafta içindeki deneyimlerini sorgular.

ARABPSYCHOLOGY.COM